

Οι προοπτικές της ελληνικής οικονομίας το 2024

Βιομηχανία: Θετικές προοπτικές, παρά τις προκλήσεις

■ **Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ** βρίσκεται σε τροχιά ανάπτυξης. Το πιστοποιούν οι δείκτες των τελευταίων ετών, αλλά και το αυξανόμενο αποτύπωμα της βιομηχανίας στις επενδύσεις, στις εξαγωγές και στις θέσεις εργασίας. Η βελτίωση σε ορισμένες περιπτώσεις είναι εντυπωσιακή. Είναι όμως διατηρήσιμη μεσοπρόθεσμα; Με μια λέξη, ναι. Αλλά ο δρόμος είναι ανηφορικός.

Το ύψος και η έλλειψη προβλεψιμότητας των τιμών ενέργειας συνεπάγονται υπαρκτούς κινδύνους για τις ενεργοβόρες επιχειρήσεις όλων των κλάδων. Η νέα ύφεση στην Ευρώπη φρενάρει τις εξαγωγές. Η εθνική μας υστέρηση σε καινοτομία και ψηφιακό μετασχηματισμό ενέχει κινδύνους. Οι γεωπολιτικές συνθήκες δεν εμπνέουν σιγουριά.

© Δημήτρης **Παναλεξόπουλος**
Πρόεδρος του Δ.Σ. του ΣΕΒ

Παρ' όλα αυτά, η βιομηχανία μπορεί να αυξήσει ακόμα περισσότερο τη συνεισφορά της στο ΑΕΠ. Από το 10%, που ήταν πρόσφατα, στο 15% μέχρι το 2030. Δημιουργώντας παράλληλα ακόμα περισσότερες καλοπληρωμένες θέσεις εργασίας, βελτιώνοντας το εμπορικό ισοζύγιο και επενδύοντας στους ανθρώπους και στην τεχνολογία.

Σε αυτή την κατεύθυνση υποστηρικτικά λειτουργούν η αναπτυξιακή ορμή της οικονομίας, η βελτίωση της εικόνας της χώρας μας διεθνώς, η πράσινη μετάβαση, η διαθεσιμότητα χρηματοδοτικών πόρων, οι μεταρρυθμίσεις που συνεχίζονται. Περιθώρια εφσυχασμού, όμως, δεν υπάρχουν. Οι τεχνολογικές εξελίξεις καλπάζουν, οι ανταγωνιστές μας επενδύουν και αυτοί μαζικά, δεν μένουν στάσιμοι. Χρειάζεται να επιταχύνουμε τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας. Όμως, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι, παρά τις δυσκολίες, κινούμαστε προς τη σωστή κατεύθυνση.

© Βασίλης **Κορκίδης**
Πρόεδρος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Πειραιώς

Οι επενδύσεις «κλειδί» για την ανάπτυξη

■ **ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ** της ελληνικής οικονομίας για το 2024 είναι εξαιρετικά ευσύνετες, παρόλο που μαίνονται οι πληθωριστικές πιέσεις, τα επιτόκια συνεχίζουν να βρίσκονται σε υψηλά επίπεδα και οι πόλεμοι στην Ουκρανία και στη Μέση Ανατολή συνεχίζονται. Ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από τη συνέχιση των μεταρρυθμίσεων, την απορρόφηση των ευρωπαϊκών κονδυλίων του Ταμείου Ανάκαμψης, τη μείωση της γραφειοκρατίας και της

ανεργίας και, φυσικά, από την αύξηση των εισοδημάτων. Το «κλειδί», όμως, για τη βιώσιμη και διαρκή ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας είναι οι επενδύσεις, τόσο από Έλληνες όσο και από ξένους επιχειρηματίες, μικρούς, μεσαίους αλλά και μεγάλους. Επενδύσεις στον πρωτογενή τομέα, στη μεταποίηση και στη βιομηχανία, στη ναυτιλία, στο εμπόριο, αλλά και σε άλλους δυναμικούς κλάδους της εγχώριας αγοράς, αποτελούν τη βασική προϋπόθεση για να συνεχίσει η ελληνική οικονομία να αναπτύσσεται, να παράγει πλεονάσματα και κυρίως να αυξάνονται τα εισοδήματα των εργαζομένων. Οι ελληνικές επιχειρήσεις, από την πλευρά τους, θα συνεχίζουν να επενδύουν, να καινοτομούν, να γίνονται όλο και περισσότερο πιο εξωστρεφείς, να προσφέρουν σύγχρονες υπηρεσίες με τη βοήθεια και της τεχνολογίας, έχοντας πάντα στο επίκεντρο της στρατηγικής τους τους εργαζομένους και, φυσικά, τους καταναλωτές. Ως επιχειρηματίες, είμαστε πάντα αισιόδοξοι ότι οι ημέρες που θα έρθουν θα είναι καλύτερες από αυτές που μπαίνουν στο χρονοντούλαπο της ιστορίας για όλους. Ωστόσο, σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται εφσυχασμός και φυσικά επ' ουδενί δεν θα πρέπει να γίνουν τα λάθη του παρελθόντος. Η Ελλάδα έχει μια μεγάλη ευκαιρία να πρωταγωνιστήσει τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο. Και αυτή η ευκαιρία δεν θα πρέπει να χαθεί.

Μονόδρομος η ενίσχυση της περιφερειακής βιομηχανίας

■ **ΣΗΜΕΡΑ**, η ελληνική βιομηχανία δημιουργεί το 9% του ΑΕΠ της χώρας, συμβάλλει στο 85% της αξίας των εξαγωγών αγαθών, εισφέρει με ποσοστό 40% στις συνολικές εξαγωγές, ενώ καταβάλλει ετησίως το 41% του συνολικού φόρου εισοδήματος των νομικών προσώπων και το 12% των αμοιβών των εργαζομένων στην Ελλάδα. Αυτά τα αντικειμενικά δεδομένα δημιουργούν μια ξεκάθαρη εικόνα: η βιομηχανία στηρίζει σε μεγάλο βαθμό την ανάπτυξη, αλλά και την κοινωνική συνοχή της χώρας. Στον ΣΒΕ είναι πεποισμένη μας ότι μπορούμε να

© Λουκία **Σαράντη**
Πρόεδρος του Συνδέσμου Βιομηχανιών Ελλάδας

προσφέρουμε ακόμα περισσότερα. Πιστεύουμε στις θετικές προοπτικές της ελληνικής βιομηχανίας για το 2024, αλλά και για τα επόμενα χρόνια, αρκεί να υποστηριχθεί με έμπρακτο τρόπο. Δηλαδή, η κυβέρνηση να συνεχίσει αποφασιστικά το μεταρρυθμιστικό της έργο, το οποίο θα εισφέρει θετικά σε κρίσιμους για τις επιχειρήσεις μας τομείς, όπως είναι η δημιουργία ακόμη φιλικότερου περιβάλλοντος για επενδύσεις, η απλοποίηση του ρυθμιστικού πλαισίου για την επιχειρηματικότητα και, κυρίως, η επιτάχυνση των διαδικασιών απονομής δικαιοσύνης. Πρέπει να δουλέψουμε εντατικά μαζί με την πολιτεία για την εξεύρεση και την εκπαίδευση του κατάλληλου προσωπικού

και ειδικότερα των τεχνικών επαγγελματιών. Επίσης, να βοηθήσουμε τις επιχειρήσεις στη χώρα μας για την παραγωγή τεχνολογίας και τη μείωση του τεχνολογικού χάσματος και να τις προστατεύσουμε από τις μεγάλες διακυμάνσεις του κόστους ενέργειας και του υψηλού κόστους δανεισμού. Επιπλέον, η δημιουργία θετικών προοπτικών για τη βιομηχανία αποτελεί ικανή και αναγκαία συνθήκη στην προσπάθεια της χώρας για την άμβλυση των περιφερειακών ανισοτήτων. Η μελέτη διαχρονικών στοιχείων, όπως το κατά κεφαλήν ΑΕΠ, το ποσοστό

ανεργίας, οι δείκτες καινοτομίας και ανταγωνιστικότητας των περιφερειών μας, αποδεικνύει ότι έως τώρα οι περιφερειακές ανισότητες συνεχώς διευρύνονται. Αυτή η πορεία μπορεί και πρέπει να αντιστραφεί. Η ενίσχυση της περιφερειακής βιομηχανίας είναι μονόδρομος, τόσο για την περιφερειακή σύγκλιση όσο και για την κοινωνική ευημερία. Όσο περισσότερα βήματα προόδου κάνει η Ελλάδα προς αυτές τις κατευθύνσεις μέσα στο 2024, τόσο περισσότερα μπορεί να προσφέρει με τη σειρά της και η βιομηχανία στην πατρίδα μας και ειδικά στη νέα γενιά.